तस्मात्तु मान्धातेत्येवं नाम तस्य तु तैः कृतं। ततस्तु धाराः पयसो घृतस्य च महात्मनः।
तस्यास्ये यौवनाश्वस्य पाणिरिन्द्रस्य चास्रवत्। अपिबत् पाणिमिन्द्रस्य तमासाद्य व्यवर्द्धत।
सोऽभवद्द्वादशसमो द्वादशाहेन वीर्य्यवान्। इमाञ्च पृथिवीं कृत्स्नामेकाह्ना स व्यजीजयत्। २२८०
धर्म्मात्मा धृतिमान् वीरः सत्यसन्धो जितेन्द्रियः। जनमेजयं सुधन्वानं गयं शूरं दृढद्रथं।
असितञ्च नृगञ्चैव मान्धाता धनुषाऽजयत्। उदेति च यतः सूर्य्यो यत्र च प्रतितिष्ठति।
तत्सर्व्वं यौवनाश्वस्य मान्धातुः क्षेत्रमुच्यते। सोऽश्वमेधशतैरिष्ट्वा राजसूयशतेन च।
अददद्रोहितान्मत्स्यान् ब्राह्मणेभ्यो विशांपते। हैरण्यान् योजनोत्सेधान् आयतान् दशयोजनं।
बहुप्रकारान् सुस्वादून् भक्ष्यभोज्यान्नपर्व्वतान्। अतिरिक्तं ब्राह्मणेभ्यो भुञ्जन्नाद्रीयते जनः। २२८५
भक्ष्यान्नपाननिचयाः शुद्धभुक्खन्नपर्व्वताः। घृतह्रदाः सूपपङ्का दधिफेणा गुडोदकाः।
रुरुधुः पर्व्वतान् नद्यो मधुक्षीरवहाः शुभाः। देवासुरनरा यक्षा गन्धर्व्वोरगपक्षिणः।
विप्रास्तत्रागतास्तासन् वेदवेदाङ्गपारगाः। ब्राह्मणा ऋषयश्चापि नासंस्तत्राविपश्चितः।
समुद्रान्तां वसुमतीं वसुपूर्णाञ्च सर्व्वतः। स तां ब्राह्मणसात् कृत्वा जगामास्तं तदा नृपः।
गतः पुण्यकृतांल्लोकान् सुव्याप्य यशसा दिशः। सचेन्ममार सृञ्जय चतुर्भद्रतरस्त्वया। २२९०
पुत्त्रात्पुण्यतरस्तुभ्यं मा पुत्त्रमनुतप्यथाः। अयज्वानमदाक्षिण्यमभिश्वैत्येति व्याहरन्।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि अभिमन्युबधपर्व्वणि षोडशराजिके द्विषष्टोऽध्यायः॥ ६२॥
॥ नारद उवाच॥ ययातिं नाहुषञ्चैव मृतं सृञ्जय शुश्रुम। राजसूयशतैरिष्ट्वा सोऽश्वमेधशतेन च।
पुण्डरीकसहस्रेण वाजपेयशतैस्तथा। अतिरात्रसहस्रेण चातुर्मास्यैश्च कामतः।
अग्निष्टोमैश्च विविधैः सत्रैश्च प्राज्यदक्षिणैः। अब्राह्मणानां यद्वित्तं पृथिव्यामस्ति किञ्चन।
तत् सर्व्वं परिसङ्ख्याय ततो ब्राह्मणसात्करोत्। व्यूढे देवासुरे युद्धे कृत्वा देवसहायतां। २२९५
चतुर्द्धा व्यभजत् सर्व्वां चतुर्भ्यः पृथिवीमिमां। यज्ञैर्नानाविधैरिष्ट्वा प्रजामुत्पाद्य चोत्तमां।
देवयान्याञ्चौशनस्यां शर्म्मिष्ठायाञ्च धर्म्मतः। देवारण्येषु सर्व्वेषु विजहारामरोपमः।
आत्मनः कामचारेण द्वितीय इव वासवः। यदा नाध्यगमच्छान्तिं कामानां सर्व्ववेदवित्।
ततो गाथामिमां गीत्वा सदारः प्राविशद्वनं। यत् पृथिव्यां व्रीहियवं हिरण्यं पशवः स्त्रियः।
नालमेकस्य तत्सर्व्वमिति मत्वा शमं व्रजेत्। एवं कामान् परित्यज्य ययातिर्धृतिमेत्य च। २३००
पूरुं राज्ये प्रतिष्ठाप्य प्रयातो वनमीश्वरः। स चेन्ममार सृञ्जय चतुर्भद्रतरस्त्वया।
पुत्त्रात् पुण्यतरस्तुभ्यं मापुत्त्रमनुतप्यथाः। अयज्वानमदाक्षिण्यमभिश्वैत्येति व्याहरन्।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि अभिमन्युबधपर्व्वणि षोडशराजिके त्रिषष्टोऽध्यायः॥ ६३॥
॥ नारद उवाच॥ नाभागमम्बरीषञ्चेन्मृतं सृञ्जय शुश्रुम। यः सहस्रं सहस्राणां राज्ञाञ्चैकस्त्वबोधयत्।
जिगीषमाणान् सङ्ग्रामे समन्ताद्वैरिणोऽभ्ययात्। अस्त्रयुद्धविदो घोराः सृजन्त्यश्मिवा गिरः।
बललाभाद्वशीकृत्य तेषां सोऽस्त्रबलेन च। छत्रायुधध्वजरथान् छित्त्वा प्राणानगतव्यथः। २३०५